



Arkivsak-dok. 201619071-124
Saksbehandler Svein Thore Jensen

Saksgang
Fylkestinget

Møtedato
23.04.2018

HØRING - RAPPORT FRA EKSPERTUTVALG SOM HAR VURDERT NYE OPPGAVER TIL FYLKESKOMMUNENE

Forslag til

VEDTAK

1. Fylkestinget er enig i de prinsipper og generelle retningslinjer som ekspertutvalget har lagt til grunn i sin rapport for overføring av oppgaver fra staten til fylkeskommunene.
2. Spesielt understrekes viktigheten av å styrke fylkeskommunenes rolle som regional utviklingsaktør. Fylkestinget støtter - og framhever - derfor forslagene om å styrke den regionale planleggingen som virkemiddel for å sikre en mer helhetlig samfunnsutvikling.
3. Fylkestinget slutter seg i store trekk til ekspertutvalgets forslag om endret ansvars- og oppgavefordeling, men vil bemerke følgende:
 - a. Fylkeskommunens bør tildeles et mer helhetlig regionalt ansvar for landbrukspolitikken.
 - b. Kommunenes ansvar for barnevern bør opprettholdes og bør ikke utredes nærmere.
 - c. Fylkeskommunene har oppgaver innenfor internasjonaliseringsfeltet. Fylkestinget ønsker en videre utredning av ytterligere oppgaver og ansvar til fylkeskommunene på dette området.
 - d. Det framtidige ansvaret for tilrettelagt transport for funksjonshemmede (TT-ordningen) bør vurderes overført til kommunene.
 - e. Bredbånd utgjør en stadig viktigere del av samfunnets infrastruktur. Ennå mangler mye på tilfredsstillende utbygging. Fylkestinget støtter ekspertutvalgets forslag om overføring av ansvaret for bredbåndsutbygging til fylkeskommunene under forutsetning av at det stilles tilstrekkelig økonomiske ressurser til disposisjon.

4. Fylkestinget forutsetter at det gis økonomiske rammevilkår som gjør fylkeskommunene i stand til på en offensiv måte å gripe fatt i de utfordringer som de nye ansvarsområder og den forsterkede samfunnsutviklerrolla åpner for.

Rasmus O. Vigrestad
fylkesrådmann

Terje Kind
assisterende fylkesrådmann

Bakgrunn

Kommunal og moderniseringsdepartementet satte 14. juni 2017 ned et ekspertutvalg med et mandat om å foreslå nye oppgaver til fylkeskommunene. Utvalget avga sin innstilling 1. februar i år og denne er sendt ut på høring med frist 9. mai for høringsinstansene å sende inn uttalelse. Innstillingen kan i sin helhet søkes opp på Regjeringen.no eller lastes ned her:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ekspertutvalg-foreslar-nye-oppgaver/id2588272/>

Det vises videre til fylkestingssak 12/18 *Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene - rapport fra ekspertutvalg* med orientering om hovedpunktene i innstillingen. Fylkestinget fattet slik vedtak:

1. *Fylkestinget ser positivt på rapport avgitt 1. februar 2018 fra Ekspertutvalget nedsatt av Kommunal- og moderniseringsutvalget våren 2017. Det er særlig viktig at de nye fylkeskommunene får nye virkemidler for å kunne innta en sterkere samfunnsutviklerrolle, og fylkestinget peker i den forbindelse særlig på nye arbeidsoppgaver fylkestinget har spilt inn tidligere. Det understrekes at det må følge økonomi med nye arbeidsoppgaver.*
2. *Fylkestinget er opptatt av at det sikres videre framdrift i regionreformen. Det er viktig med avklaringer for ansatte og for hvilke oppgaver de nye fylkeskommunene skal løse fra 2020.*
3. *Fylkesrådmannen bes utarbeide forslag til høringsuttalelse til fylkestinget i april.*

I etterfølgende saksframlegg vil fylkesrådmannen først omtale de hovedprinsipper og føringer ekspertutvalget har lagt til grunn for sitt arbeid. Dernest omtales de viktigste endringsforslagene. Fylkesrådmannens kommentarer vil i hovedsak være av korrigerende og supplerende art i forhold til ekspertutvalget. I de tilfelle fylkesrådmannen støtter utvalgets forslag uten at det er behov for utdypinger eller suppleringer vil utvalgets forslag ikke bli særskilt kommentert.

Prinsipper for fordelingen av oppgaver mellom forvaltningsnivåene

I tråd med NOU 2000:22 *Om oppgavefordelingen mellom stat, fylkeskommune og kommune* har utvalget lagt til grunn:

- Hensynet til brukerne
- Hensynet til lokalt selvstyre og deltakelse
- Hensynet til nasjonale mål

Utvalgets drøfting tar utgangspunkt i tre typer vurderinger:

1. *Nivåplassering:* På hvilket politisk-administrativt nivå vil oppgaven bli mest hensiktsmessig løst? På nasjonalt nivå, på regionalt nivå eller på lokalt nivå?
2. *Rom for politisk skjønn:* Er det et politisk handlingsrom knyttet til oppgaveområdet, eller er oppgaveområdet underlagt tydelige nasjonale føringer som gjør det mer hensiktsmessig med en faglig administrativ behandling?
3. *Samordning med andre politikkområder:* Kan oppgaven best løses i et sektorperspektiv eller krever den koordinering med andre politikk-/fagområder?

Med utgangspunkt i ovennevnte formulerte utvalget følgende retningslinjer for oppgavefordelingen:

1. *Oppgaver bør legges så nært innbyggerne som mulig, men på et så høyt nivå som nødvendig for å sikre en kostnadseffektiv oppgaveløsning*
2. *Det myndighetsorgan som er tillagt ansvar og beslutningskompetanse for en oppgave, skal også ha fagmiljøet tilknyttet oppgaven og ansvaret for å finansiere utgiftene til oppgaveløsningen*
3. *Oppgaver som krever utøvelse av politisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer*
4. *Oppgaver som krever stor grad av koordinering/samordning, og/eller oppgaver som har store kontaktflater med hverandre, bør legges til samme forvaltningsorgan.*
5. *Oppgaver som av ulike årsaker ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, bør være et statlig ansvar. Staten bør ha ansvaret for oppgaver som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppgaveløsning.*

Utvalget utdyper videre spesielt rollen som samfunnsutvikler og trekker fram tre hoveddimensjoner:

- *Gi strategisk retning*
- *Mobilisere ulike aktører med ressurser*
- *Samordne offentlig innsats og virkemiddelbruk*

Utvalget utdyper dette blant annet slik:

Som politisk organ skal fylkeskommunen utforme en helhetlig politikk for et geografisk område, noe som også innebærer å tilpasse og samordne nasjonal sektorpolitikk til regionale utfordringer. Det som framfor noe karakteriserer den regionale samfunnsutviklerrollen, til forskjell fra den lokale og nasjonale, er at den har en viktig bindeleddfunksjon i flernivåsystemet mellom staten og kommunenivået, som fortolker og som budbringer.

Noen andre hensyn og føringer er:

- *Fylkesdemokratiet.* Her påpekes utfordringer knyttet til fylkeskommunens legitimitet, bla gjennom en lav og delvis synkende valgdeltagelse, også etter endringene med direkte fylkestingsvalg fra 1975.
- *Generalistprinsippet.* Utvalget mener at generalistprinsippet gir fordeler med hensyn til både demokrati, effektivitet, likhetshensyn og autonomi.
- *Kommunene og fylkeskommunene som sideordnede organer.* Dette innebærer - slik utvalget formulerer det - "at verken kommunen eller fylkeskommunen har myndighet til å gi direktiver til hverandre innenfor det respektive organ sitt ansvarsområde, gripe inn i dets disposisjoner og/eller kontrollere det. Det innebærer for eksempel at kontroll, tilsyn og klagebehandling overfor kommunale vedtak og virksomhet er lagt til statlige organer og ikke til fylkeskommunene. Selv om kommunene og fylkeskommunene i utgangspunktet har ansvar for ulike saksfelt, vil prioritering og oppgaveløsning ha konsekvenser for andre enn egen kommune eller egen fylkeskommune. Det faktum at slike sammenhenger finnes på mange områder, gjør det nødvendig å finne fram til løsninger på tvers av myndighetsnivå. Det reiser spørsmål om hvilken instans som skal ha myndighet til å bestemme dersom

forvaltningsnivåenes interesser ikke er sammenfallende og hvilke viktige samfunnshensyn som skal ivaretas."

Utvalget foreslår på denne bakgrunn en styrking av det regionale planverktøyet.

- *Vekst i statsforvaltningen og statens regionale strukturer.* Utvalget omtaler den betydelige veksten som har vært i antall ansatte i den sentrale statsforvaltningen gjennom en årrekke. Samtidig påpekes en fragmentering av den statlige oppgaveporteføljen og statlige regionale strukturer som avviker dels betydelig både fra nåværende og de nye fylkeskommunale inndelinger.

Fylkesrådmannens merknader

Ovennevnte betraktninger og føringer samsvarer godt med det som har ligget til grunn for Oppland fylkeskommunes innspill om oppgavefordeling tidligere. Fylkesrådmannen foreslår derfor at Oppland fylkeskommune uttrykker støtte til de grunnleggende premisser som utvalget har lagt til grunn for sitt arbeid. Fylkesrådmannen vil spesielt trekke fram fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle. Dette er også framhevet i ekspertutvalgets rapport. Forslag om å styrke det regionale planverktøyet som verktøy for samfunnsutvikling er viktig og støttes. Dette gir grunnlag for god koordinering og helhetlige tilnærminger og bør ses i lys blant annet av betydelig fragmentering og oppsplitting av ansvars- og oppgavefordeling på statlige regionalt nivå. Behov for koordinering og helhetlige løsninger på tvers av kommunegrenser tilsier også behov for et hensiktsmessig regionalt planverktøy.

Nye oppgaver til fylkeskommunene

Med det utgangspunkt og de betraktninger som er omtalt ovenfor formulerer ekspertutvalget følgende inngang til sine forslag om nye oppgaver til fylkeskommunene:

Utvalgets tilnærming er å bygge opp under de oppgaver og roller fylkeskommunene har som tjenesteyter, samfunnsutvikler, planmyndighet og som bindeledd i forvaltningen. Utvalget vil styrke den politiske helhetstenkningen, gjennom å styrke fylkeskommunen som mobiliserende, samordnende og retningsgivende nivå. Dette krever at ansvar og oppgaver reelt sett overføres. På mange politikkområder har fylkeskommunen allerede viktige oppgaver, som videregående opplæring, samferdsel, næring og innovasjon. Utvalget mener at disse oppgavene i større grad burde ses i sammenheng med virkemidler som i dag er lagt til staten. For utvalget har det derfor vært viktig å diskutere hvilke oppgaver man kan samle rundt de eksisterende oppgavene, slik at mangfoldet av offentlige virkemidler i større grad kan ses i sammenheng og dra i samme retning for å skape ønsket regional utvikling. Utvalget mener det er særlig tre store politikfelt der fylkeskommunene bør ha oppgaver og handlingsrom til å bygge opp en sterk og tydelig regional politikk. Politikken og prioriteringene innen disse feltene er avgjørende for samfunnsutviklingen i det enkelte fylke og krever tilpasning til regional kontekst og forutsetninger. Dette er knyttet til:

- arealbruk, naturverdier, miljø/klima og samferdsel,
- virkemidler for næringsutvikling og kompetanse, og
- virkemidler og tjenesteoppgaver som er viktige for folks helse, trivsel og levekår.

Fylkesrådmannens merknader

De generelle vurderinger og føringer som ekspertutvalget legger til grunn for sine anbefalinger samsvarer godt med de prinsipper som tidligere utredninger har lagt til grunn, blant annet Oppgavefordelingsutvalget, NOU 2000: 22 *Om oppgavefordelingen mellom stat, region og kommune*. Dette innebærer blant annet at oppgaver skal legges på lavest mulig effektive nivå og at oppgaver som krever utøvelse av lokalpolitisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer. Videre anføres det at oppgaver som krever stor grad av samordning bør legges til samme forvaltningsnivå.

Oppland fylkeskommune har tidligere spilt inn forslag til nye oppgaver for fylkeskommunene jf. FU - sak 91/17 *Innspill til ekspertutvalg - nye oppgaver til regionalt folkevalgt nivå*. De forslagene som ekspertutvalget nå foreslår er i stor grad i samsvar med disse anbefalingene, men går på enkelte områder noe lenger i oppgaveoverføringer enn tidligere anbefalinger. Dette omfatter blant annet statlige institusjoner som IMDi, Kompetanse Norge, Statped, Distriktsenteret og Siva med tilhørende oppgaver som foreslås overført til fylkeskommunene.

Hovedstyret i KS

Etter behandling i Hovedstyret har KS har gitt følgende uttalelse til ekspertutvalget:

- *KS mener at de foreslåtte overføringer av oppgaver vil styrke fylkeskommunens mulighet til å bidra til positiv, regional samfunnsutvikling. For å få en best mulig behandling av disse forslagene, forutsetter KS at Stortinget får en samlet vurdering og behandling av ekspertutvalgets forslag.*
- *KS er enig i de prinsipper som ekspertutvalget har lagt til grunn for sine vurderinger i rapport om overføring av oppgaver, og mener at ekspertutvalgets forslag vil styrke demokratiet, desentralisere makt til det beste for innbyggerne, og føre til bedre og mer effektiv bruk av virkemidler.*
- *Overføring av oppgaver til fylkeskommunene er del av en demokratireform. Staten kan med dette vise fylkeskommunene økt tillit. Ved å følge opp rapporten i en samlet behandling, vil Stortinget oppfylle sitt mål om å gjennomføre en demokratireform.*

I tillegg har KS gjort følgende vedtak:

- *Det forutsettes fullfinansiering av oppgavene som overføres til fylkeskommunene gjennom regionreformen.*
- *Dersom man skal operere med nasjonale institusjoner på kulturfeltet, er det av avgjørende betydning at ikke samtlige av de omfattede institusjonene ligger i Oslo.*
- *En overføring av kommunens ansvar for barnevern til fylkeskommunene bør ikke utredes.*
- *KS ber om at det blir utredet en overføring av regionalt koordineringsansvar for brann- og ulykkesberedskap.*
- *KS vil også understreke fylkeskommunenes viktige ansvar for internasjonalisering, og ønsker en videre utredning av ytterligere oppgaver og ansvar til fylkeskommunene på dette feltet.*
- *KS ønsker å understreke at det er oppgaver egnet for overføring som ikke er omtalt av ekspertutvalget. Dette gjelder oppgaver som a) er tett knyttet til oppgaver som allerede er foreslått overført, b) er tett knyttet til oppgaver fylkeskommunene allerede har, c) oppgaver som krever samordning, og d) ellers er i henhold til de prinsipper som ekspertutvalget har lagt til grunn.*

Nærmere om utvalgets forslag om nye oppgaver til fylkeskommunene

Ekspertutvalget foreslår en rekke nye oppgaver til fylkeskommunene. Oppgavene er forankret og begrunnet i de føringer og prinsipper som er redegjort for ovenfor.

Fylkesrådmannen slutter seg i store trekk til de forslag som er framsatt, men har enkelte merknader. Omtalen og kommentarene nedenfor er i hovedsak begrenset til områder og oppgaver der fylkesrådmannen har behov for å supplere, eventuelt korrigere og nyansere de forslag som er framsatt av ekspertutvalget. For andre områder vises til utvalgets innstilling.

Landbruk

Landbruk er lite omtalt i ekspertutvalgets rapport. Fylkeskommunen har tidligere spilt inn at vesentlige deler av oppgavene som i dag utøves hos fylkesmannen, herunder forvaltning av tilskuddsordninger, bør underlegges regionalpolitisk myndighet.

Ekspertutvalget foreslår riktignok at fylkeskommunene overtar fylkesmannens ansvar for Regionalt næringsprogram og derigjennom ansvaret for å gi strategiske føringer til Innovasjon Norge på bruken av midlene til investeringer og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midlene). Videre foreslår utvalget at IBU-midlene som i dag overføres direkte fra Landbruks- og matdepartementet til Innovasjon Norge heretter overføres til fylkeskommunene som så gir oppdrag til Innovasjon Norge.

I FU-sak 91/17 *Innspill til ekspertutvalg - nye oppgaver til regionalt folkevalgt* som ble behandlet i fylkesutvalget 22. august i fjor, ble det vist til at Oppland har store jord- og skogressurser, og at det er rom for at flere oppgaver innenfor landbruksområdet kan overføres til fylkeskommunene. Forvaltningen og utnytting av jord- og skogressursene er viktig for verdiskapningen og samfunnsutviklingen. Fylkesrådmannen slutter seg til derfor til de ovennevnte forslagene. I tillegg er det viktig som tidligere nevnt at de nye fylkeskommunene bør gis et mer helhetlig ansvar innen landbruksområdet enn det som følger av ekspertutvalgets forslag.

Integrering

Ekspertutvalget foreslår at ansvar for store deler av oppgavene som i dag ligger til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), herunder veiledning av kommunene i integreringsarbeidet, utbetaling av tilskudd til kommunene, samt kompetanseutvikling og bosetting, overføres til fylkeskommunene. Utvalget mener at oppgaveoverføringen gjør at det ikke er behov for et eget direktorat på integreringsfeltet.

Fylkesrådmannen slutter seg til de generelle tilrådninger, jf. imidlertid merknader nedenfor om at et større og mer helhetlig ansvar for integreringsarbeidet overføres til fylkeskommunene. Blant annet pekes det på muligheten til å se synergier opp imot fylkeskommunens opplæringstilbud.

Fylkesrådmannen har imidlertid registrert enkelte innvendinger mot at fylkeskommunene skal overta ansvaret for bosetting. Dette er begrunnet med at IMDi forvalter bosettingsarbeidet som en del av den nasjonale utlendingsforvaltningen og at endringer i ansvarsforholdene i arbeidet kan svekke samordningen i migrasjonsskjeden og koplingen til utlendingsforvaltningen. Eksempelvis trekkes det fram at for oppgaver knyttet til bosetting av enkelte grupper bør man ha en helhetlig vurdering for hele landet (enslige mindreårige, personer med atferd eller funksjonshemminger). Det hevdes videre at dette tidligere var en svakhet da ansvaret lå under regionkontorene til IMDi. Disse motforestillinger er blant annet påpekt i administrasjonens saksframlegg overfor hovedstyret i KS. I

sin høringsuttalelse har hovedstyret imidlertid ikke frarådet at ansvaret for bosetting overføres til fylkeskommunene.

I KS sitt fagnotat drøftes oppgavefordelingen i et forvaltningsperspektiv. Oppgavene innen integrering er i stor grad avhengig av samordning og helhetstenking og bør drøftes i et samfunnsutviklingsperspektiv.

Når det gjelder både mottak av flyktninger, introduksjonsprogram og bosetting av flyktninger vil dette kreve et tverrfaglig samarbeid både internt i kommunen og hos samarbeidspartnere. Dette har fylkeskommunen lang erfaring med gjennom veiledning og understøttelse av kommunene både innen plan og folkehelse. Det er også hensiktsmessig at oppgavene legges så nær brukere som mulig for å sikre god tilrettelegging og fleksible løsninger både for kommunen og for de flyktninger som kommer til regionen. Videre kan dette arbeidet også sees i sammenheng med integrering av øvrige innvandrere til regionen.

Argumenter for at bosetting må ikke utelukkende ses i et nasjonalt perspektiv. Det vil være mer hensiktsmessig å jobbe helhetlig med målsetting om bosetting i regionen for de flyktninger som ankommer for å sikre raskere bosetting og integrering.

Fylkeskommunens utviklingsarbeid skal være kunnskapsbasert. Det innebærer blant annet utarbeidelse av relevant statistikk og analyser. Det bør derfor være effektivt å legge IMDi sitt statistikkarbeid til fylkeskommunen og vil gi større muligheter for å arbeide helhetlig med kunnskapsgrunnlag og samfunnsutvikling. Det bør også være ukomplisert at fylkeskommunen administrerer de statistikkverktøy som er utviklet for IMDi i dag.

Etter fylkesrådmannens syn er det framsatt argumenter både for og imot at ansvaret for bosettingsarbeidet skal overføres til fylkeskommunene. Fylkesrådmannen velger likevel å følge ekspertutvalgets anbefalinger, noe også - som nevnt - hovedstyret i KS har gjort.

Barnevern

Kommunene har i dag ansvaret for de oppgaver innen barnevernet som ikke er lagt til statlig organ. Dette omfatter de fleste av de oppgaver som er definert i Lov om barnevern. Kommunenes ansvar omfatter blant annet å gjennomgå meldinger og foreta undersøkelser, treffe vedtak om frivillig hjelpetiltak, treffe akuttvedtak og framme tvangssaker for fylkesnemnda. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) skal bistå kommunene med plassering av barn utenfor hjemmet (fosterhjem, institusjon mm).

Ekspertutvalget tilrår at Bufetats ansvar for institusjoner og fosterhjem overføres fra staten til fylkeskommunene. Hovedbegrunnelsen ligger i at et fylkeskommunalt ansvar vil legge til rette for økt nærhet til kommunene og innbyggerne og at nye størrelser på de framtidige fylkeskommunene gjennomgående vil gi økt befolkningsgrunnlag og derigjennom økte muligheter for helhetlige løsninger selv for spesialiserte tjenester. For enkelte av de aller mest spesialiserte tjenester understrekes det at det må legges opp til samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

Fylkesrådmannen slutter seg til Ekspertutvalgets anbefalinger om overføring av disse tjenestene til fylkeskommunene. Også KS støtter Ekspertutvalget på dette punkt.

Ekspertutvalget foreslår videre at det utredes hvorvidt også dagens ansvar for de kommunale barnevernstjenester bør overføres til fylkeskommunene. Det pekes i den forbindelse på utfordringer knyttet til at en selv etter kommunereformen vil en ha en kommunestruktur med mange små kommuner. Videre trekkes det fram betydelige samhandlingsutfordringer mellom stat og kommune. Utvalget ser også klare ulemper ved å samle ansvaret for barnevernet i fylkeskommunene, blant annet barnevernets samhandling med andre kommunale tjenester som barnehage, grunnskole, helsestasjoner mm. På den annen side framføres det at mange kommuner har lagt ansvaret for barnevernet til interkommunalt samarbeid, der evalueringer viser at dette allerede gjør samhandlingen med øvrige kommunale tjenester vanskeligere.

Fylkesrådmannen er i utgangspunktet skeptisk til å tillegge det samlede ansvaret for barnevernet til fylkeskommunene og deler ikke ekspertutvalgets anbefaling om at det settes i gang et utredningsarbeid om dette. Heller ikke uttalelsen fra hovedstyret i KS støtter dette. KS uttaler at barnevernet fortsatt bør være underlagt den politiske styringen av kommunenes helhetlige ansvar for oppvekstmiljø og for tjenester til utsatte barn og familier. Fylkesrådmannen er enig i dette.

Økt ansvar for internasjonalisering

I Prop. 84 S (2016-17) *Ny inndeling av regionalt folkevalgt* er det pekt på at europeisk samarbeid vil være et element i samfunnsutviklingen til de nye fylkeskommunene, og at det er potensial for bedre samhandling om europeiske tema mellom forvaltningsnivåer og sektorer i europaarbeidet. Fylkeskommunene har allerede et betydelig internasjonalt engasjement gjennom blant annet deltakelse i ulike EU-programmer og tilstedeværelse i Brussel via regionkontorer.

Fylkesrådmannen mener det er viktig for å styrke rollen som samfunnsutvikler at fylkeskommunene involveres tidligere og mer aktivt i det europeiske arbeidet til departementene og etatene. På denne bakgrunn mener fylkesrådmannen at det er behov for en videre utredning av ytterligere oppgaver og ansvar til fylkeskommunene på dette området.

Kompetansepolitikk

Fylkesrådmannen er enig i de prinsipper og vurderinger som ekspertutvalget har lagt til grunn for overføring av mer ansvar og virkemidler på kompetanseområdet fra stat til fylkeskommune (retningslinje 1,3, 4).

Å få til et godt og funksjonelt samarbeid mellom de ulike utdanningsaktørene (fylkeskommune, kommune og NAV) til beste for brukerne, er i dag krevende både når det gjelder regelverk, organisering, styringsstruktur og kultur. Aktørene har til dels overlappende oppgaver og brukerne har ofte behov for tjenester fra alle. Fylkeskommunen har omfattende og bred kompetanse på kartlegging av kompetansebehov, karriereveiledning, tilrettelegging for ulike utdanningstiltak og drift av videregående opplæring. Overføring av oppgavene i utvalgets forslag vil gi økt tilgjengelighet og oversikt for brukerne, og muligheter for en mer helhetlig tilrettelegging for livslang læring. Selv med større fylkeskommuner vil det være behov for at staten tar noe ansvar for utviklingsoppgaver og kompetansetiltak for ansatte. Kompetanse Norge har vært pådriver for å heve kompetansen og tilgangen til karriereveiledningstjenester. Karriereveiledningsfeltet er fortsatt ferskt. Karriereveiledningsutvalgets anbefalinger er i liten grad fulgt opp, herunder tilrettelegging av nettbasert karriereveiledningstilbud.

Fylkesrådmannen støtter utvalgets forslag om å utrede nærmere overføring av arbeidsoppgaver og tilskuddsordninger fra NAV-fylke til fylkeskommune. Da karriereveiledning er en avgrenset oppgave

som allerede er ivarettatt innenfor fylkeskommunens portefølje, kan en eventuelt vurdere å overføre denne tjenesten til fylkeskommunen uten omfattende utredning. For å oppnå ønsket effekt er det en forutsetning at det gis tilstrekkelig finansiering og tid til omorganisering og implementering av nye oppgaver.

TT-ordningen - Tilrettelagt transport for funksjonshemmede

Som en del av ansvaret for den lokale kollektivtransporten har fylkeskommunene også ansvaret for tilrettelagt transport for funksjonshemmede. Ordningen omfatter fritidsreiser og er et supplement til andre rettighetsbaserte ordninger.

Selve ordningen med tilrettelagt transport er ikke drøftet av utvalget, kun en ekstrasatsing som staten har rettet mot en begrenset brukergruppe, rullestolbrukere og blinde/svaksynte m.fl. Om denne forsøksordningen skal fortsette som et permanent tilbud, ser fylkesrådmannen det som naturlig at den blir en del av den samlede TT-ordningen og at brukere i alle fylkeskommuner behandles etter samme retningslinjer.

Etter fylkesrådmannens oppfatning kan det imidlertid være gode grunner til å stille spørsmål om hele ordningen burde tillegges kommunene utfra et bruker- og nærhetsperspektiv. Kommunene kjenner best sine brukere og deres behov, i tillegg samarbeider de med NAV lokalt, som også har relasjoner til de samme brukere. Fylkesrådmannen tilrår at dette utredes.

Spesialisthelsetjenesten

Ekspertutvalget peker på at en av begrunnelsene for overføring av ansvaret for spesialisthelsetjenesten fra fylkeskommunene til staten i 2002 var at fylkeskommunenes var for små, både ut fra geografi, befolkning og ressursgrunnlag. Samtidig mener utvalget at fylkeskommunene etter regionreformen innehar tilstrekkelig størrelse til å håndtere utfordringene. Ekspertutvalget konkluderer med å tilrå at organiseringen av spesialisthelsetjenesten vurderes på nytt og at en fylkeskommunal modell inngår i en slik vurdering.

Fylkesrådmannen er enig i disse synspunkter.